

Gliwice, 31.01.2023 r.

Sprawozdanie **z działalności Prokuratury Rejonowej Gliwice – Zachód** **w Gliwicach za 2022 rok**

(Odpis na potrzeby Rady Powiatu Gliwickiego oraz Komisji Gospodarki i Środowiska Rady Powiatu Gliwickiego – sporządzono w dniu 22.03.2023 r.).

I. UWAGI WSTĘPNE.

Prokuratura Rejonowa Gliwice – Zachód w Gliwicach obejmuje zasięgiem działania cały powiat ziemski gliwicki oraz znaczną część miasta Gliwice (teren miasta podległy służbowo Komisariatom I i IV Policji w Gliwicach).

Prokuratorzy Prokuratury Rejonowej Gliwice – Zachód w Gliwicach prowadzą śledztwa własne oraz nadzorują śledztwa i dochodzenia prowadzone przez: jednostki Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach tj. Wydziału Kryminalnego, Wydziału do Walki z Przestępczością Gospodarczą oraz Wydziału do Walki z Przestępczością Przeciwko Mieniu, a także przez Komisariaty I i IV Policji w Gliwicach oraz przez Komisariaty Policji w Knurowie i Pyskowicach.

Prokuratorzy nadzorują również w zakresie prowadzonych postępowań pracę właściwych jednostek organizacyjnych podległych Krajowej Administracji Skarbowej oraz miejscowych Nadleśnictw.

Rok 2022 był na przestrzeni wielu poprzednich lat pierwszym okresem, w którym nastąpiła nieznaczna poprawa sytuacji kadrowej jednostki w zakresie obsady stanowisk prokuratorskich i asesorskich. Nie oznacza to, iż stan ilościowy kadry orzeczniczej i urzędniczej jest całkowicie zadowalający, jednak fakt pewnej stabilizacji w pierwszej z wymienionych grup musi zostać odnotowany.

Przez cały rok 2022 r. troje prokuratorów pozostawało oddelegowanych do jednostek nadrzędnych. Od września 2022 r. kolejny prokurator pozostaje długotrwale nieobecny w pracy. Kolejny prokurator na początku 2022 r. przeszedł w stan spoczynku, przy czym poprzedzone to było jego roczną nieobecnością w pracy. Jednakże w sierpniu i wrześniu ubiegłego roku do jednostki dołączyło dwóch asesorów i jeden prokurator, uzupełniając w ten sposób kilku lub nawet kilkunastomiesięczne wakaty na tych stanowiskach.

Ostatecznie na dzień 31.12.2022 roku w jednostce zatrudnionych było 20 prokuratorów i 2 asesorów, z tego faktycznie obowiązki pełniło 16 prokuratorów i 2 asesorów.

Uzyskanie pewnej stabilizacji kadrowej miało decydujący wpływ na działanie jednostki, w kluczowym IV kwartale.

Ta sytuacja sprzyjała i na wielu odcinkach de facto umożliwiła osiągnięcie zadowalających wyników pracy, albowiem ostateczne dane w tym zakresie były wyraźnie lepsze niż w poprzednich latach.

II. ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ

Z danych statystycznych Komendy Miejskiej Policji w Gliwicach za rok 2022 wynika, że w całym garnizonie gliwickim stwierdzono 7253 przestępstw ogółem (nieznaczne obniżenie w porównaniu do lat poprzednich – 7319 w roku 2021 oraz 7372 w roku 2020). Wykrywalność ukształtowała się na poziomie 67,2 % co jest pewnym regresem względem poprzednich lat - 68,5 % w roku 2021 i 71,6 % w roku 2020. Powyższe dane nie mają jednak automatycznego przełożenia na ilość spraw karnych notowanych w tut. jednostce, albowiem garnizon gliwickiej policji obejmuje właściwość dwóch prokuratur gliwickich (także Prokuraturę Rejonową Gliwice-Wschód w Gliwicach).

W tym okresie czasu w Prokuraturze Rejonowej Gliwice Zachód w Gliwicach odnotowano następujące dane dot. wybranych kategorii spraw karnych:

- zmniejszyła się liczba spraw o przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – ze 129 spraw w 2020 r. oraz 135 w roku 2021 do 120 spraw w roku ubiegłym;
- odnotowano tylko 1 sprawę o czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 148 § 1 kk (usiłowanie zabójstwa), podczas gdy w roku 2021 były 4 takie sprawy;
- zwiększyła się znacznie ilość czynów z art. 178a kk (nietrzeźwi kierujący): 231 spraw w roku 2020 i 233 sprawy w 2021 r. zaś w roku 2022 było to łącznie 285 spraw;
- odnotowano identyczną ilość przestępstw z art. 280 § 1 kk i art. 281 kk (rozbój i kradzież rozbójnicza) 33 sprawy w roku ubiegłym i 2021;
- na niższym poziomie ukształtowała się ilość spraw dotyczących czynów z art. 207 kk (znęcanie) z liczby 248 spraw w 2021 r. do 220 w 2022 r.;
- nastąpił mocny spadek w ilości spraw dot. przestępstwa niealimentacji – z liczby 683 w roku 2021, na 440 w ubiegłym roku;
- minimalne zmniejszenie liczby spraw odnotowano w zakresie czynów z art. 158 kk i 159 kk (bójka i pobicie) z liczby 38 spraw w 2021 r. do 37 w roku ubiegłym;
- podobny spadek nastąpił w zakresie wiodących typów przestępstw p-ko mieniu: przestępstw kradzieży i kradzieży z włamaniem (art. 278 kk i art. 279 kk) z 480 w roku 2021 do 462 w roku ubiegłym, podobne także dane dotyczą spadku liczby oszustw (art. 286 kk) 1022 w roku 2021 na 1004 w 2022 roku.

III. POSTĘPOWANIE PRZYGOTOWAWCZE

W Prokuraturze Rejonowej Gliwice Zachód w Gliwicach zarejestrowano łącznie 5550 postępowań karnych. Dla porównania: w roku 2021 było to 5417 spraw, w 2020 - 5021 spraw, w 2019 – 5149 spraw karnych, w roku 2018 – 4695 spraw, w 2017 r. – 4288 spraw, a w 2016 r. – 4218.

Średnie roczne obciążenie sprawami karnymi pozostaje nadal wysokie.

Aktualna analiza charakterystyki spraw notowanych w prokuraturze w ostatnich latach potwierdza stały trend w zakresie charakteru przestępczości. Na bardzo wysokim poziomie utrzymuje się bowiem ilość postępowań o charakterze gospodarczym lub czynów przeciwko mieniu, popełnianych za pośrednictwem sieci teleinformatycznych, których

specyfika utrudnia prowadzenie sprawy i wydłuża okres trwania tych postępowań. Przykładem jest wysoka ilość przestępstw oszustwa, wśród których przeważają czyny za pośrednictwem internetu.

Podkreślić też należy, iż pod względem wpływu spraw rejestrowanych w repertoriach Ds. w roku 2022 tutejsza jednostka znalazła się ponownie na 2 pozycji największego wpływu wśród 11 jednostek prokuratury w okręgu gliwickim (po Prokuraturze Rejonowej w Rybniku), a na 4 spośród wszystkich jednostek podległych Prokuraturze Regionalnej w Katowicach.

W 2022 r. załatwiono ogółem 5700 spraw, co stanowi znaczące zwiększenie tej liczby względem trzech poprzednich lat (odpowiednio 5448, 5008 i 5018 spraw).

Pozostałość spraw do średniomiesięcznego wpływu wyniosła na dzień 31.12.2022 roku 109,62 %, co stanowi najlepszy wskaźnik od lat – przy roku 2021 zakończonym z pozostałością 145,54, roku 2020 gdzie odnotowano 164,46 % oraz roku 2019 – kiedy było to 157,58%.

Tak dobry wynik pozostałości ma swoje źródło przede wszystkim w intensywniej pracy prokuratorów i policji w ostatnim okresie poprzedniego roku.

Kolejną pozytywną konsekwencją tak znacznego nakładu pracy całej jednostki było też polepszenie danych w zakresie czasu trwania postępowania. Odnotować należy, iż na dzień 31 grudnia 2022 r. w biegu pozostało 6 spraw, których procesowy czas trwania przekroczył 1 rok (z tego nie było żadnej sprawy pow. 2 lat czasu trwania), podczas gdy na koniec 2021 r. w biegu pozostało takich spraw 10 (z tego tylko 1 sprawa pow. 2 lat czasu trwania) – zaś na koniec roku 2020 było to aż 21 spraw z tego 4 powyżej 2 lat. W zakresie spraw trwających powyżej 6 miesięcy do roku liczba ich była mniejsza o połowę w stosunku do 2021 r. (gdzie było ich 101) - wyniosła 51, zaś liczba spraw trwających powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy od daty wszczęcia postępowania była mniejsza w roku 2022 od poprzedniego o 39 spraw (113 wobec 152). Największym i stałym problemem Prokuratury Rejonowej Gliwice-Zachód w Gliwicach jest niewątpliwie ilość pozostających w biegu spraw długotrwałych. Jednakże pomimo wyraźnej poprawy w roku 2022 w zasadzie wszystkich z parametrów, należy nadal mieć na uwadze, iż wskaźnik pozostałości spraw długotrwałych, jest od kilku lat jednym z najgorszych spośród jednostek rejonowych okręgu gliwickiego. Wyniki za ubiegły rok dają nadzieję i szansę, aby trend ten odwrócić, tak też będzie ukierunkowana działalność kierownictwa jednostki w bieżącym roku.

Jak wynika z dotychczasowych analiz tego problemu, na wydłużenie okresu trwania postępowań główny wpływ miały w dużej mierze przyczyny natury obiektywnej, niezależnej od prokuratorów prowadzących lub nadzorujących postępowania, wynikające najczęściej z wielowątkowego i skomplikowanego pod względem faktycznym i prawnym charakteru spraw. Stałe zwiększenie wpływu spraw do prokuratury powoduje, że pomimo faktycznego zwiększenia w ostatnich dwóch latach ilości spraw zakończonych, a notowanych w Ds.-ach, zaległość jednostki dopiero w ubiegłym roku osiągnęła zadowalający poziom.

Należy w tym miejscu wskazać również na fakt, iż pewna stabilizacja kadrowa tut. prokuratury miała wpływ na efekty rocznej pracy.

Niemniej problemem nadal są stałe odejścia kolejnych referentów, które nadal rodzą negatywne konsekwencje, w postaci systematycznie powtarzających się podziałów

referatów osób długotrwale nieobecnych (nie tylko spraw w biegu, ale też zawieszonych oraz referatu sądowego), konieczności czasochłonnego zapoznawania się nowych referentów z często zaawansowanymi już postępowaniami pozostającymi w toku oraz zawieszonymi, a nadto zwiększeniem udziału w postępowaniach toczących się już przed sądami. Wpływa to w sposób oczywisty na rytmikę trwających uprzednio już takich postępowań. Już tylko na marginesie wzmiankować należy faktycznie znaczną ilość obowiązków służbowych kadry orzeczniczej. Usytuowanie siedziby Sądu Okręgowego w Gliwicach na terenie podległym tut. jednostce, powoduje też konieczność udziału w ramach pomocy prawnej w rozprawach w sprawach prokuratur spoza okręgu gliwickiego.

Nadal zauważalnym problemem jest także niedostateczna faktyczna ilość etatów urzędniczych przysługujących tut. jednostce, powodująca problemy z zapewnieniem właściwej obsady komórek sekretariatu.

W celu przeciwdziałania ogólnemu zagrożeniu niską efektywnością pracy policji gliwickiej, podejmowano działania na styku policja - prokuratura. Nadal występuje – nawet w większym niż poprzednio zakresie – sygnalizowany przez poszczególnych funkcjonariuszy oraz wynikający z analizy materiałów przekazywanych z policji, problem braku możliwości planowania przez nich kolejnych czynności procesowych w terminie krótszym niż 3-4 tygodnie. Dużym problemem w pracy policji jest też znaczna ilość odejść doświadczonych funkcjonariuszy z pracy, których to braków policja nie jest w stanie uzupełnić – szczególnie w zakresie wydajności pracy nowych, zastępujących ich niedoświadczonych referentów. Nota bene w roku 2023 z pracy w garnizonie gliwickim planuje odejść rekordowa ilość funkcjonariuszy (podobnie jak w skali całego kraju), z których duża grupa to osoby zatrudnione w pionie kryminalnym, co pogłębi problemy w prowadzeniu spraw karnych.

Przechodząc do danych szczegółowych, wskazać należy, iż w 2022 r. w tut. jednostce wszczęto łącznie 3184 sprawy karne, w tym 2758 dochodzeń i 426 śledztw, z czego 2 śledztwa własne prokuratora.

Łącznie załatwiono 4018 spraw (bez odmów wszczęcia i załatwionych w inny sposób) co stanowi znaczną poprawę względem lat 2021 - 2019 (załatwienie odpowiednio 3829, 3406 i 3279 spraw).

W omawianym okresie, aktem oskarżenia zakończono łącznie 1062 spraw wobec 1160 osób, w tym dołączono wniosek w trybie art. 335 § 2 kpk wobec 112 osób, zaś w 93 sprawach skierowano wniosek w trybie art. 335 § 1 kpk. Nadto prokuratorzy skierowali 90 wniosków o warunkowe umorzenie postępowania wobec 93 osób i 8 wniosków o umorzenie postępowania i zastosowanie środka zabezpieczającego.

Przedstawione dane za rok 2022 wskazują, iż prokuratorzy nadal w zbyt małym stopniu starają się korzystać z możliwości konsensualnego zakończenia postępowania. Prokuratorzy dokonując uzgodnień co do kary i środków karnych uwzględniają oczywiście wszystkie cele postępowania karnego, w tym również prawnie chronione interesy pokrzywdzonego. Niemniej jednak mała ilość spraw kierowanych do sądu z wykorzystaniem instytucji określonych w art. 335 kpk wydaje się nieprawidłową tendencją. Kwestia konieczności rozważania w szerszym zakresie możliwości konsensualnego zakończenia spraw przed sądem była i będzie nadal przedmiotem omówienia w trakcie narad służbowych oraz będzie przedmiotem analizy w toku

sprawowania aprobaty asesorów i wewnętrznego nadzoru służbowego. W ubiegłym roku odnotowano na tym polu (wnioski w trybie art. 335 § 2 kpk) niewielką poprawę.

W roku 2022 r. nastąpiło zwiększenie liczby spraw zakończonych umorzeniem postępowania do 2150 spraw zakończonych taką decyzją w ubiegłym roku z 2063 takich spraw w 2021 r. Nie spowodowało to jednak niemal żadnej zmiany procentowego wskaźnika umorzeń do ogółu spraw zakończonych (bez odmów wszczęcia).

Na niemal niezmiennym poziomie pozostała ilość spraw umorzonych w fazie ad personam z 230 spraw w 2021 r. do liczby 234 w ubiegłym roku. Choć poziom ten jest nadal niezadawalający, to wynika on w dużej mierze ze znacznego zwiększenia ogółu spraw notowanych w jednostce w porównaniu z latami ubiegłymi. Niemniej problem ten pozostanie w bieżącym roku jednym z zagadnień, na które kierownictwo jednostki winno zwrócić szczególną uwagę w toku bieżącego sprawowania nadzoru wewnętrznego.

W roku 2022 zawieszono łącznie 210 postępowań. Konfrontacja takich danych wskazuje na zmniejszenie tego typu decyzji, w stosunku do roku 2021. Także analiza wskaźnika procentowego decyzji o zawieszeniu do ogółu spraw zakończonych (bez odmów wszczęcia) wskazuje, że jest on niższy niż w roku 2021.

W omawianym okresie prokuratorzy złożyli do sądu 99 wniosków o zastosowanie tymczasowego aresztowania (z tego 72 wnioski do listów gończych), sądy uwzględniły 59 wniosków. W 2022 r. roku nie odnotowano tymczasowych aresztowań trwających powyżej 1 roku. Jak widać z powyższych danych nastąpiła duża aktywizacja prokuratorów w kierunku inicjowania poszukiwań podejrzanych listami gończymi, co jest wynikiem poleceń jednostek nadrzędnych oraz działań w ramach nadzoru wewnętrznego.

Z analizy danych wynika, iż tymczasowe aresztowanie stosowane było wobec sprawców najpoważniejszych przestępstw kryminalnych, czynów p-ko rodzinie i opiece, przestępstw przeciwko mieniu oraz narkotykowych.

Jeżeli zachodziła potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, a nie było konieczności stosowania tymczasowego aresztowania prokuratorzy stosowali nieizolacyjne środki zapobiegawcze. I tak zastosowano:

- dozór policji – wobec 98 podejrzanych,
- nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym – wobec 18 podejrzanych
- poręczenie majątkowe – wobec 13 podejrzanych.

W omawianym okresie w sprawach tutejszej Prokuratury wydano postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym wobec 203 osób. Faktycznie zabezpieczono mienie o łącznej wartości 367.124 zł. Dane dotyczące zabezpieczenia majątkowego są stałym przedmiotem uwagi kierownictwa jednostki, w szczególności w zakresie skuteczności tego środka, rozumianej jako wysokość zabezpieczonego mienia. Kwestia ta była już przedmiotem omówienia na naradach wewnętrznych tut. jednostki, szczególnie w kontekście wprowadzenia do problematyki kontroli zarządczej w prokuraturach wskaźnika faktycznej wysokości zabezpieczonego mienia. Powoduje to konieczność skuteczniejszego i wzmożonego podejmowania działań w celu ujawnienia mienia mogącego podlegać zajęciu w toku procesu karnego.

IV. POSTĘPOWANIE SĄDOWE

W 2022 r. łącznie osądzono w sądach w sprawach tut. jednostki 1418 osób wobec 1165 osób w 2021 r. 1089 osób w 2020 r., 1314 osób w 2019 r., 1014 osób w roku 2018 i 1173 osób w 2017 r.

W tym samym okresie skazano ogółem 1217 osób, co również jest zwiększeniem tej liczby w stosunku do roku poprzedniego – 995 osób. Dane te obejmują również osoby skazane przy zastosowaniu trybów konsensualnych. Takie zwiększenie liczby osób osądzonych jest naturalnym wynikiem zwiększenia ogólnej ilości tego typu rozstrzygnięć sądowych.

Uniewinniono w 2022 r. łącznie 37 osób, co daje w porównaniu z rokiem poprzedzającym dwukrotne zwiększenie tej liczby rozstrzygnięć. Nie odnotowano żadnego prawomocnego uniewinnienia osoby tymczasowo aresztowanej w dacie skierowania aktu oskarżenia do sądu.

Dokonywana niezwłocznie oraz podsumowująco w ramach zadań z planu pracy jednostki analiza spraw zakończonych uniewinnieniem oskarżonych, pozwala na określenie, iż przyczyną tego typu niekorzystnego orzeczenia sądu jest pojawienie się niejednokrotnie nowych dowodów, nieznanych w postępowaniu przygotowawczym, przemawiających na korzyść oskarżonego, w rezultacie których zapadają wyroki uniewinniające oskarżonych od popełnienia zarzucanych im czynów. Zdarzają się także sytuacje korzystania przez kluczowych świadków z prawa do odmowy składania zeznań, do czego dochodzi dopiero przed sądem. Istotnym elementem jest także odmienna ocena materiału dowodowego przez sąd, która to kwestia stanowi zawsze podstawę szczególnie wnikliwej oceny wyroku przez kierownictwo jednostki wspólnie z referentami spraw.

Jak wskazano, we wszystkich sprawach, w których doszło do uniewinnienia, następuje szczegółowa analiza materiału dowodowego jak też orzeczenia sądu i jego uzasadnienia. Problematyka ta jest także przedmiotem zadania wykonywanego w ramach planu pracy jednostki niezmiennie od kilku lat. W toku kontroli Z-ca Prokuratora Rejonowego nie stwierdził, aby doszło do istotnych uchybień na etapie kierowania aktów oskarżenia w w/w sprawach, poza jednym postępowaniem o czyn z art. 178a § 1 kk. W tej ostatniej sprawie już na etapie kontroli w ramach planu pracy Z-ca Prokuratora Rejonowego omówił z referentem przyczyny uniewinnienia, w szczególności braki postępowania przygotowawczego.

Pozostałe przyczyny uniewinnień były na tyle różne w poszczególnych sprawach, iż nie ma potrzeby dokonywania działań w celu zmiany jakiegś ew. nieprawidłowej praktyki. W dużej mierze wynikały one bowiem z przyjęcia przez sąd odmiennej niż w kierowanych aktach oskarżenia oceny stanu prawnego lub faktycznego. Jak jednak wynika z dokonywanych kontroli tych akt, stanowiska prokuratorów w sprawach nie można było uznać jednoznacznie za niezasadne. Niemniej przedmiotowe sprawy zostały w celach szkoleniowych wykorzystane w toku narad służbowych z kadrą orzeczniczą – gdzie omówiono sprawy ujęte w notatkach sporządzonych przez Z-cę Prokuratora Rejonowego w związku z realizacją przedmiotowego zadania.

W 2022 r. prokuratorzy wywiedli ogółem apelacje w stosunku do 96 osób osądzonych, co stanowi wskaźnik 6,77% w stosunku do wszystkich osądzonych. Tak więc

zaskarżalność wyroków w 2022 r. zmalała w stosunku do 2021 r., kiedy wynosiła ona 7,46 %.

Sądy odwoławcze, zarówno okręgowe, jak i apelacyjne, w 2022 r. rozpoznały 79 apelacji wywiedzionych przez prokuratora w stosunku do osób, uwzględniając 50 z nich, co stanowiło 75 % w stosunku do apelacji rozpoznanych, jest to także poprawa względem roku 2020, gdzie wskaźnik ten wyniósł 63,29 %.

Znaczącym obciążeniem dla prokuratorów wykonujących obowiązki służbowe w tut. Prokuraturze jest także udział w rozprawach i posiedzeniach sądowych.

W roku 2022 prokuratorzy Prokuratury Rejonowej Gliwice – Zachód w Gliwicach zostali wyznaczeni do udziału w 2789 rozprawach i 1198 posiedzeniach. Zwiększenie obowiązków na tym polu było szczególnie wyraźne w ilości obsługiwanych rozpraw (w 2021 r. było ich 2232, zaś w roku 2020 r. zaledwie 1776).

V. PRZYKŁADY EFEKTYWNYCH DZIAŁAŃ NA ODCINKU POSTĘPOWANIA PRZYGOTOWAWCZEGO I SĄDOWEGO

(...)

VI. DZIAŁALNOŚĆ POZAKARNA

Zadania z zakresu udziału prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych, rodzinnych, opiekuńczych, ze stosunku pracy, ubezpieczeń społecznych oraz administracyjnych są realizowane aktualnie przez jednego prokuratora (do końca maja 2022 r. było to dwóch prokuratorów), który dodatkowo ma także w swoim referacie ograniczoną ilość spraw karnych.

W 2022 r. do tut. prokuratury wpłynęły ogółem 435 spraw z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego, opiekuńczego oraz ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych, a także administracyjnego. Ogółem w 2022 r. załatwiono 477 spraw.

Aktywność prokuratorów na odcinku działalności poza karnej polega przede wszystkim na inicjowaniu postępowań sądowych w trybie procesowym, jak i nieprocesowym, kierowaniu zwyczajnych i nadzwyczajnych środków zaskarżenia, wstępowaniu do postępowań sądowych z własnej inicjatywy, na wniosek zainteresowanych lub wskutek zawiadomienia sądu, o ile zachodzą przesłanki określone w art. 7 k.p.c.

W 2022 r. zainicjowano przed sądami powszechnymi łącznie 96 postępowań w sprawach cywilnych, rodzinnych, opiekuńczych i ze stosunku pracy. Jest to wyraźne zmniejszenie tego rodzaju czynności w stosunku do roku 2021 gdzie było to 117 postępowań, zaś poziom jest porównywalny do roku 2020 kiedy to odnotowano 92 postępowania.

Prokuratorzy wytoczyli 1 powództwo (wobec 7 w roku poprzedzającym). Wytoczone przez prokuratora powództwo dotyczyło zakresu prawa rodzinnego. W porównaniu do 2021 r. liczba powództw uległa – jak powyżej wykazano - radykalnemu zmniejszeniu, wobec powyższego ten zakres działalności w roku bieżącym zostanie poddany szczególnemu nadzorowi przez kierownictwo jednostki.

Sądy rozpoznały też 4 powództwa wniesione przez prokuratora, z czego uwzględniły wszystkie.

W sprawach majątkowych zainicjowanych przez prokuratora uzyskano w ramach wyroków zasądających roszczenia kwotę łączną 6700 zł. (wobec kwoty 85100 zł. w roku 2021).

Prokurator, realizując uprawnienia z art. 7 k.p.c., inicjuje również postępowania nieprocesowe w sprawach cywilnych, rodzinnych i opiekuńczych.

W 2022 r. skierowano do właściwych sądów łącznie 96 wniosków wszczynające postępowania nieprocesowe – zmniejszenie względem roku 2021 o 17 wniosków.

Znacząca większość wniosków w postępowaniu nieprocesowym dotyczyła postępowania w zakresie stosunków rodzinnych (81 wniosków). Drugą pod względem ilościowym grupę stanowiły wnioski o ubezwłasnowolnienie (8 wniosków).

W 2022 r. sądy rozpoznały łącznie 88 wniosków prokuratora, z czego uwzględnionych zostało 86 wniosków w całości lub części, zaś 2 postępowania w tym przedmiocie zostały umorzone (z uwagi na cofnięcie wniosku i śmierć uczestnika), co stanowi bardzo wysoki wskaźnik skuteczności.

W ubiegłym roku prokurator w sprawach rozpoznanych z jego udziałem oraz w sprawach, o których mowa w art. 60 § 2 k.p.c., nie wywodził środków odwoławczych.

Kolejną procesową formą realizacji ustawowych zadań prokuratora w postępowaniu sądowym w sprawach cywilnych, rodzinnych i opiekuńczych oraz ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych był w 2022 r. udział w postępowaniach sądowych wszczętych przez inne legitymowane podmioty.

W omawianym okresie czasu prokurator zgłosił udział w 4 sprawach rozpoznawanych w postępowaniu procesowym i postępowaniu nieprocesowym (wobec 7 spraw w 2021 r. oraz 5 spraw w roku 2020).

Podejmowano również działania z zakresu prawa administracyjnego i sądowno-administracyjnego.

W szczególności działania koncentrowały się na sprawach w przedmiocie:

- cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami /działania te były podejmowane z urzędu/,
- skierowania na badanie kontrolne kierowców,
- analiza zastrzeżeń mieszkańców do uchwały w sprawie budżetu gminy,
- kwestia usuwania szkód górniczych,
- kwestia ochrony nieruchomości zabytkowych na terenie miasta i powiatu gliwickiego.

W roku 2022 prokurator łącznie zainicjował 3 postępowania administracyjne i sądowno-administracyjne. Prokurator zgłosił także udział w 220 sprawach. Ponadto prokurator wniósł 2 odwołania.

Prokuratura podejmowała również działania w sprawach nieletnich o czyny karalne w przypadkach, w których udział prokuratora był pożądanym.

W roku 2022 zarejestrowano takich spraw 59 i zakończono 55, co stanowi znaczne zwiększenie względem roku poprzedzającego (26 zarejestrowanych spraw i 36 zakończonych).

VII. INFORMACJA PUBLICZNA

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. w Prokuraturze Rejonowej Gliwice Zachód w Gliwicach zarejestrowano łącznie 9 wniosków złożonych w trybie ustawy z dnia 06.09.2001 roku o dostępie do informacji publicznej.

Wnioski najczęściej dotyczyły udzielenia informacji dotyczących postępowań karnych prowadzonych w określonym zakresie oraz danych statystycznych.

W 8 przypadkach opisanych powyżej udzielono wnioskodawcom żądanej informacji publicznej. W 1 przypadku poinformowano wnioskodawcę, że organ nie posiada żądanej informacji publicznej.

VII. SKARGI

W roku 2022 zarejestrowanych zostało w tutejszej Prokuraturze 11 skarg obywateli na czynności prokuratorów.

Wpłynęły one: bezpośrednio do Prokuratury – 6 skarg, zaś za pośrednictwem prokuratur nadrzędnych 2 – skargi, złożone osobiście w trybie przyjęć stron – 2 skargi, za pośrednictwem innych prokuratur – 1 skarga.

Problematyka wskazanych 11 skarg dotyczyła:

- **przewlekłości postępowania lub biurokratycznego załatwienia sprawy – 2 skargi** w których zarzucono: nienadanie biegu zażaleniu na decyzję o odmowie uchylenia zabezpieczenia majątkowego; brak postępów i zakończenia sprawy jak określa strona „oczywistej” i przedłużające się zawieszenie sprawy;
- **kultury urzędowania 1 skarga w której zarzucono:** nieudzielanie informacji o biegu sprawy w trakcie rozmów telefonicznych, podawanie nieprawidłowych informacji lub ich zatajanie o prawach stron, arogancja w toku rozmowy ze stroną.
- **treści decyzji prokuratorskich – 7 skarg**, w których zarzucano: nieprawidłowy sposób procedowania oraz wydanie niewłaściwych decyzji w tym zakresie przez prokuratora; zastrzeżenia dotyczące sposobu oceny materiału dowodowego oraz w prawidłowości decyzji merytorycznej prokuratora prowadzącego przedmiotowe postępowanie; niezasadne zdaniem skarżącego skierowanie środka odwoławczego do określonego sądu; nieprawidłowy sposób procedowania po zawieszeniu postępowania karnego oraz ogólny brak przesłanek do prowadzenia sprawy karnej; nieprawidłowy sposób oceny materiału dowodowego oraz niewłaściwy zakres przeprowadzonych czynności procesowych; odmowa wydania skarżącemu zabezpieczonych w toku sprawy przedmiotów.
- **czynności administracyjnych kierowników jednostek – nie było**
- **innej działalności prokuratury lub innych organów – nie było**

Jako przyczyny wniesionych skarg można wskazać:

- traktowanie skarg jako specjalnego środka odwoławczego bądź też jako formy nacisku w celu zmiany niekorzystnych decyzji (w tym procesowych, także kończących postępowanie), czynności w sprawie lub kierunków postępowania,
- prowadzenie w ten sposób polemiki dot. materiału dowodowego lub faktycznych ustaleń postępowania,
- nieznaną przez roszczące pretensje strony lub złą interpretacja przepisów,
- niemożność pogodzenia się przez strony z niezadawalającymi ich decyzjami prokuratury,
- próba podważenia zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie,
- roszczeniowość skarżących,
- beczynność w nadaniu biegu sprawie przez prokuratora,
- przewlekłość w podejmowaniu incydentalnych decyzji przez prokuratora.

W 11 sprawach udzielono skarżącym pisemnej odpowiedzi z ustosunkowaniem się do podnoszonych zarzutów. W tym 9 rozpoznanych skarg zostało uznanych za niezasadne w całości. 1 skarga została uznana za zasadne w całości, a kolejna za zasadna jedynie w części.

(...)

Żadne z uchybień ujawnionych w toku postępowań skargowych nie było na tyle poważnej natury aby wymagało podjęcia dalej idących działań odnośnie konkretnych pracowników przez kierownictwo jednostki. Jak wyżej wskazano omówiono przedmiotowe problemy z pracownikami w celu uniknięcia tego typu i podobnych błędów w przyszłości.

11 skarg, w których w 2022 r. udzielano odpowiedzi, zostało załatwionych w terminie wskazanym w art. 35 kpa i art. 237 § 1 kpa.

IX. SKARGI WG USTAWY O SKARDZE NA NARUSZENIA PRAWA STRONY DO ROZPOZNANIA SPRAWY W POSTĘPOWANIU SĄDOWYM BEZ NIEUZASADNIONEJ ZWŁOKI.

W 2022 r. odnotowano 4 skargi na przewlekłość postępowania przygotowawczego w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki

(Dz.U. z 2004r. Nr 179, poz.1843, z późn. zm.). Tyle samo skarg odnotowano w roku poprzednim.

W 2022 r. sądy rozpoznały 4 skargi, z których aż 3 zostały uwzględnione.

(...)

Z powodu tak znacznej ilości uwzględnionych skarg, w tut. jednostce problem ten został objęty procesem zarządzania ryzykiem, a nadto stanowi element każdorazowej oceny w toku działań w ramach nadzoru wewnętrznego.

X. PROFILAKTYKA

W roku 2022 prokuratorzy podjęli 3 działania z zakresu profilaktyki, wszystkie to czynności wynikające z kontaktów z mediami i środkami masowego przekazu.

XI. WNIOSKI

Rok 2022 r. był kolejnym okresem zmian personalnych w zakresie funkcjonowania tut. Jednostki. Zmiany te w ostatnim okresie roku polepszyły możliwości i warunki pracy zarówno prokuratorów. Niestety nie odnotowano takiego efektu odnośnie pracowników sekretariatu, gdzie utrzymały się rozpoznane i sygnalizowane już wcześniej, problemy w zakresie stabilności i jakości pracy.

Podjęmowane w ramach tut. jednostki działania miały na celu przede wszystkim poprawę sprawności prowadzonych postępowań, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki długotrwałości ich prowadzenia oraz próbę utrzymywania dotychczasowego poziomu działań prokuratorów w postępowaniach sądowych. Jako znaczący uznano problem wnikliwej oceny zapadłych orzeczeń sądowych oraz podnoszenie poziomu przygotowania prokuratorów do udziału w samym procesie. Dużą wagę przywiązywano do kwestii zabezpieczeń majątkowych.

Rok 2022 był także okresem kontynuowania działań kontrolnych na odcinku spraw zawieszonych. Skutkowało to dużą ilością spraw kontrolowanych zarówno przez samych referentów, jak i kierownictwo jednostki w ramach czynności wynikających z planu pracy, jak też z bieżącego nadzoru wewnętrznego. Przyniosło to wymierne efekty chociażby w ilości wniosków o tymczasowy areszt na 14 dni celem wdrażania poszukiwań listami gończymi ukrywających się podejrzanych oraz w ilości podejmowanych z zawieszenia postępowań, która w ubiegłym roku przekroczyła (choć nieznacznie) ilość spraw zawieszonych w tym okresie.

Przedstawione powyżej dane pozwalają na stwierdzenie, iż podejmowano wszelkie możliwe czynności, aby kluczowe cele działalności jednostki zostały osiągnięte. Analizując dane podsumowujące cały rok, uznać należy, że wyniki pracy tut. prokuratury mogą być uznane za w pełni zadawalające. Kierownictwo jednostki ma pełną świadomość, że tak obiektywnie dobry wynik w większości dziedzin jest wynikiem przede wszystkim zaangażowania i ciężkiej pracy wszystkich pracowników tut. prokuratury.

W 2023 roku działania Prokuratury Rejonowej Gliwice - Zachód w Gliwicach koncentrować się będą zwłaszcza na:

- podnoszeniu jakości i sprawności postępowania przygotowawczego, zmierzając do ograniczania liczby spraw, w których procesowy czas trwania postępowania przekracza 6 miesięcy,
- utrzymaniu niskiej - satysfakcjonującej procentowej zaległości spraw notowanych w tutejszej jednostce,
- stałym podnoszeniu poziomu decyzji merytorycznych kończących postępowanie,
- zapewnieniu pełnej realizacji uprawnień procesowych uczestników postępowania,
- intensywnej kontroli decyzji o zawieszeniu postępowania pod kątem ich zasadności oraz cyklicznych badaniach spraw zawieszonych w latach poprzednich, podejmowaniu działań mających doprowadzić do zmniejszania liczby spraw zawieszonych, w tym sprawniejszego wdrażania poszukiwań podejrzanych listami gończymi,
- zapewnieniu właściwej represji karnej w zakresie przestępczości gospodarczej i najgroźniejszych przestępstw kryminalnych oraz rewindykacji mienia, ze szczególnym uwzględnieniem dalszej aktywności w zakresie zabezpieczeń majątkowych,
- podniesieniu aktywności prokuratorów w zakresie działalności pozakarnej,
- podejmowaniu przez kierownictwo prokuratury stałych działań, mających na celu poprawę warunków pracy prokuratorów i urzędników, w związku ze znacznym obciążeniem pracą.

W celu wykonania tych założeń, w bieżącym roku kontynuowana będzie współpraca z innymi organami w zakresie ścigania przestępstw, w tym zwłaszcza z jednostkami Policji.

Prokurator Rejonowy

Paweł Sikora

